

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen
Enhet 15

DOM
2014-04-02
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
25567-13

Sida 1 (6)

SÖKANDE

Neuropsyk i Bollnäs AB, 556543-1516
INOM Innovativ Omsorg
Ulrik Olsson Bonnevier
Götgatan 61
116 21 Stockholm

MOTPART

Lidingö stad
Konsult- och servicekontoret
181 82 Lidingö

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2014 -04- 0 4	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Neuropsyk i Bollnäs AB:s ansökan.

Dok.Id 459018

Postadress

115 76 Stockholm

Besöksadress

Tegeluddsvägen 1

Telefon

08-561 680 00

E-post:

forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax

08-561 680 01

Expeditionstid

måndag – fredag

08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

Lidingö stad (Staden) genomför en samordnad upphandling för sex kommuner av *Dygnetruntplaceringar för barn och unga 0-20 år samt deras familjer* (ref. nr. 12/153). Upphandlingen genomförs som ett förenklat förfarande enligt 15 kap. lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) med lägsta pris inom varje delområde som utvärderingsmodell. Enligt upphandlingsprotokoll den 8 oktober 2013 har Neuropsyk i Bollnäs AB:s anbud inte kvalificerat till utvärderingen av pris eftersom föreståndaren inte uppfyller ställda utbildningskrav i del 4.

Neuropsyk i Bollnäs AB (bolaget) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar rättelse på så sätt att bolagets anbud ges möjlighet att kvalificeras för utvärdering.

Staden anser att ansökan om överprövning ska avslås.

Bolaget anför bl.a. följande. Staden har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU. Staden bedömer att en fil.kand. i sociologi inte motsvarar en socionomutbildning, som efterfrågas i förfrågningsunderlaget. Denna bedömning är felaktig och bygger på godtycklighet. För att bedöma och godkänna föreståndare på HVB-hem för ungdomar har det i Sverige inrättats en myndighet, IVO (tidigare Socialstyrelsen). IVO är tillståndsmyndighet och har tydliga riktlinjer och föreskrifter för bedömning och godkännande av föreståndare för aktuella verksamheter. Det finns en hög rättssäkerhet i IVO:s beslut. När Staden gör en egen bedömning av vem som kan anses vara godkänd föreståndare äventyras rättssäkerheten allvarligt och stort utrymme för godtycke och eget personligt tyckande styr Stadens beslut. Staden redovisar inte på något sätt hur de tagit hänsyn till de kompletterande utbildningar samt den stora arbetslivserfarenhet angiven föreståndare haft med aktuell målgrupp. Det

kan inte uteslutas att diskriminering utifrån godtycke och personligt tyckande förekommit.

Staden anför bl.a. följande. Av förfrågningsunderlaget framgår att föreståndare/ verksamhetsansvarig ska vara utbildad socionom, ha en likvärdig högskoleutbildning eller vara legitimerad psykolog. I socialtjänstförordningen och de allmänna råden anges de minimikrav som den som förestår verksamheten ska uppfylla. Staden har valt att ställa högre kompetenskrav än miniminivån. Det finns inget samband mellan IVO:s krav på utbildning och stadens utbildningskrav i upphandlingen. En anbudsgivare uppfyller inte automatiskt de ställda utbildningskraven, även om man har ett giltigt tillstånd. Staden har förbehållit sig rätten att bedöma om en av anbudsgivaren angiven utbildning är likvärdig eller inte, för det fall tveksamhet föreligger. Bolaget har inte visat att föreståndaren uppfyller ställda utbildningskrav. I anbudet anges att föreståndaren har en fil.kand. i beteendevetenskap, men det framgår inte vilka kurser som ingår i examen. Bolaget har inte heller visat på vilket sätt utbildningen skulle vara likvärdig en socionomutbildning. Det är särskilt viktigt att föreståndaren har en hög utbildning inom socialt behandlingsarbete eftersom föreståndaren ska ansvara för vården och bedriva utvecklingsarbete inom verksamheten.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas. (1 kap. 9 § LOU)

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska

rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. (16 kap. 6 § LOU)

Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § LOU (jfr. RÅ 2009 ref. 69). För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs också att det visas att sökanden lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande enheten brutit mot LOU.

Under hela upphandlingsprocessen ska principerna om likabehandling, transparens och förutsebarhet iakttas. Likabehandlingsprincipen utgör ett hinder mot att anta ett anbud som inte uppfyller ställda krav. Ett förfrågningsunderlag ska vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen. Det står en upphandlande myndighet fritt att själv bestämma hur förfrågningsunderlaget i en upphandling ska utformas och myndigheten väljer själv vad som ska tillmätas betydelse, så länge det sker inom ramen för offentliga upphandlingars grundläggande principer (se bl.a. RÅ 2002 ref. 50 samt Kammarrättens i Stockholm avgörande den 10 oktober 2012 i mål nr 5351-12). Detta grundar sig i att det är den upphandlande myndigheten som faktiskt ska köpa de varor eller tjänster som är föremål för upphandling och därigenom är den som får anses bäst lämpad att utvärdera lämnade anbud utifrån de krav som har ställts i förfrågningsunderlaget.

Proportionalitetsprincipen innebär att den upphandlande myndigheten i en upphandling inte får ställa större krav på leverantören eller leveransen än som behövs och vad som får anses vara ändamålsenligt för den aktuella upphandlingen (prop. 2006/2007:128 s. 132 och 155).

Fråga i målet är om kvalificeringskravet på föreståndarens utbildningsnivå strider mot principerna om likabehandling, transparens och proportionalitet och om bolagets anbud uppfyller det aktuella kravet.

I punkten 7.1.1 i förfrågningsunderlaget anges under rubriken Utbildningskrav föreståndare/verksamhetsansvarig att den ansvariga på institutionen/HVB hemmet ska vara utbildad socionom/ha likvärdig högskoleutbildning eller vara legitimerad psykolog.

Bolaget har anfört att rättssäkerheten äventyras om Staden uppställer ett högre krav än den tillståndsgivande myndigheten. Staden har invänt att kravet på föreståndarens utbildningsnivå ställts högre än den miniminivå IVO kräver för att utfärda tillstånd eftersom det är särskilt viktigt att föreståndaren har en hög utbildning inom socialt behandlingsarbete, då föreståndaren ska ansvara för vården och bedriva utvecklingsarbete inom verksamheten.

Förvaltningsrätten finner att förfrågningsunderlagets krav på föreståndarens utbildningsnivå är klart och tydligt, varför det uppfyller kravet på transparens. Kravet diskriminerar inte heller någon leverantör och är uppenbart sakligt. Det finns enligt förvaltningsrättens mening ingenting i förfrågningsunderlaget som tyder på att kravet på föreståndarens utbildningsnivå skulle vara uppfyllt enbart genom att föreståndarens utbildning har godkänts som en adekvat utbildning av IVO vid tillståndsgivningen. Den upphandlande myndigheten har frihet att själv bestämma vilka krav som ska uppställas, så länge kravet uppfyller principerna om likvärdighet, icke-diskriminering och transparens. Den omständigheten att Staden har förbehållit sig rätten att vid tveksamhet bedöma om likvärdighet föreligger mellan utbildningar utgör inte i sig att det är fråga om en godtycklig utvärdering. Det finns inte heller någon skyldighet för den upphandlande myndigheten att ange anledningen till att

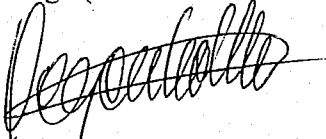
ett krav uppställs i förfrågningsunderlaget. Kravet kan enligt förvaltningsrättens mening inte heller anses ställa högre krav på leverantören än vad som behövs för att vara ändamålsenligt med hänsyn till syftet med upphandlingen. Skäl för ingripande enligt LOU föreligger därför inte på denna grund.

Vad gäller frågan om bolagets föreståndare uppfyller de uppställda utbildningskraven i punkten 7.1.1 i förfrågningsunderlaget anser förvaltningsrätten att bolaget inte har visat att den filosofie kandidatexamen i sociologi och de kompletterande kurserna som bolagets föreståndare har är likvärdiga med en socionomutbildning. Bolagets anbud uppfyller därför inte kvalificeringskravet på föreståndarens utbildning i punkten 7.1.1 i förfrågningsunderlaget. Staden har därför rätteligen uteslutit bolagets anbud från utvärderingen av pris. Vid denna utgång kan bolaget inte heller anses ha lidit eller riskera att lida någon skada.

Sammantaget finner förvaltningsrätten att det inte är visat att staden har genomfört upphandlingen i strid med LOU eller någon av de grundläggande gemenskapsrättsliga principerna. Skäl för ingripande enligt 16 kap. 6 § LOU saknas därför. Bolagets ansökan ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Haïke Degenkolbe
Rådman

Mia Svärd har handlagt målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tiog dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.